

Warszawa, dnia 18 kwietnia 2013 r.

Poz. 472

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 25 marca 2013 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie²⁾

Na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 132, poz. 877 oraz z 2009 r. Nr 108, poz. 907) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przepisy rozporządzenia stosuje się przy projektowaniu, budowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania budowli rolniczych lub ich części, a także związanych z nimi urządzeń budowlanych.”;

2) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Przy nadbudowie, rozbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania istniejących budowli rolniczych, wymagania, o których mowa w § 1, mogą być spełnione w sposób inny niż określony w rozporządzeniu, stosownie do wskazań ekspertyzy technicznej właściwego instytutu badawczego albo rzeczoznawcy budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, uzgodnionych z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej lub państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym, odpowiednio do przedmiotu tej ekspertyzy.”;

3) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o budowlach rolniczych – rozumie się przez to budowle dla potrzeb rolnictwa i przechowywania produktów rolnych, w szczególności takie jak: zamknięte zbiorniki na płynne odchody zwierzęce, płyty do składowania obornika, silosy na kiszonki, silosy na zboże i pasze, komory fermentacyjne i zbiorniki biogazu rolniczego.

¹⁾ Właściwość Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do wydania niniejszego rozporządzenia wynika z art. 79 pkt 2 lit. e ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, Nr 107, poz. 732, Nr 120, poz. 818 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 63, poz. 394, Nr 199, poz. 1227, Nr 201, poz. 1237, Nr 216, poz. 1370 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 68, poz. 574, Nr 77, poz. 649, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1277, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540, z 2010 r. Nr 28, poz. 143 i 146, Nr 107, poz. 679, Nr 127, poz. 857, Nr 155, poz. 1035 i Nr 239, poz. 1592, z 2011 r. Nr 234, poz. 1385 i 1386 i Nr 240, poz. 1429 oraz z 2012 r. poz. 596, 908 i 951).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 23 listopada 2012 r. pod numerem 2012/0654/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998, str. 37, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337, z późn. zm.).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 45, poz. 235, Nr 94, poz. 551, Nr 135, poz. 789, Nr 142, poz. 829, Nr 185, poz. 1092 i Nr 232, poz. 1377 oraz z 2012 r. poz. 472, 951 i 1256.

§ 4. Usytuowanie budowli rolniczych i projekt zagospodarowania działki lub terenu powinny być zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku tego planu z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.”;

4) w § 5 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Do budowli rolniczych i urządzeń budowlanych z nimi związanych należy zapewnić dojścia i dojazdy przystosowane do sposobu ich użytkowania, oraz drogi pożarowe, jeżeli gęstość obciążenia ogniowego strefy pożarowej przekracza 500 MJ/m² i zachodzi co najmniej jeden z warunków:

- 1) powierzchnia strefy pożarowej przekracza 1000 m²,
- 2) występują strefy zagrożenia wybuchem wewnątrz budowli.

2. Szerokość dojazdów, o których mowa w ust. 1, do budowli rolniczych powinna wynosić co najmniej 3 m.”;

5) § 6–8 otrzymują brzmienie:

„§ 6. 1. Do usuwania i przechowywania odchodów zwierzęcych powinny być zastosowane urządzenia i budowle rolnicze odpowiednie do systemów utrzymywania zwierząt.

2. Zamknięte zbiorniki na płynne odchody zwierzęce powinny mieć:

- 1) dno i ściany nieprzepuszczalne,
- 2) szczelne przykrycie, z wyłączeniem zbiorników na płynne odchody zwierzęce lub ich części znajdujących się pod budynkiem inwentarskim, stanowiących technologiczne wyposażenie budynku inwentarskiego,
- 3) wylot wentylacyjny i zamykany otwór wejściowy.

3. Zbiorniki na płynne produkty powstałe w wyniku procesu fermentacji towarzyszącej produkcji biogazu rolniczego, zwane dalej „zbiornikami na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej”, powinny mieć dno i ściany nieprzepuszczalne, a w przypadku gdy są to zamknięte zbiorniki na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej, powinny być szczelnie przykryte oraz zaopatrzone w wylot wentylacyjny i zamykany otwór wejściowy.

4. Odległości zamkniętych zbiorników na płynne odchody zwierzęce oraz zamkniętych zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej, mierzone od pokryw i wylotów wentylacyjnych, powinny wynosić co najmniej:

- 1) 10 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi na działkach sąsiednich, jednak nie mniej niż 15 m od otworów okiennych i drzwiowych w tych pomieszczeniach,
- 2) 15 m od magazynów środków spożywczych, a także od obiektów budowlanych służących przetwórstwu artykułów rolno-spożywczych,
- 3) 4 m od granicy działki sąsiedniej,
- 4) 5 m od budynków magazynowych pasz i ziarna,
- 5) 5 m od silosów na zboże i pasze,
- 6) 5 m od silosów na kiszonki.

5. Odległość otwartych zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej oraz płyt do składowania obornika powinna wynosić co najmniej:

- 1) 25 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi na działkach sąsiednich, jednak nie mniej niż 30 m od otworów okiennych i drzwiowych w tych pomieszczeniach,
- 2) 50 m od budynków służących przetwórstwu artykułów rolno-spożywczych i magazynów środków spożywczych,
- 3) 10 m od budynków magazynowych pasz i ziarna,
- 4) 4 m od granicy działki sąsiedniej,
- 5) 5 m od silosów na zboże i pasze,
- 6) 10 m od silosów na kiszonki.

6. Dopuszcza się sytuowanie zamkniętych zbiorników na płynne odchody zwierzęce oraz zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej, a także płyt do składowania obornika w odległościach mniejszych niż określone w ust. 4 pkt 3 i ust. 5 pkt 4 lub na granicy działek, w przypadku gdy będą przylegać do tego samego rodzaju budowli rolniczych na działce sąsiedniej.

§ 7. Odległości komór fermentacyjnych i zbiorników biogazu rolniczego powinny wynosić co najmniej:

- 1) 20 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz od budynków inwentarskich,
- 2) 20 m od budynków innych niż określone w pkt 1 niepowiązanych technologicznie z instalacją służącą do otrzymywania biogazu rolniczego,
- 3) 5 m od granicy działki sąsiedniej,
- 4) 15 m od składu węgla i koksu,
- 5) 15 m od komór fermentacyjnych i zbiorników biogazu rolniczego, będących elementem odrębnych instalacji służących do otrzymywania biogazu rolniczego,
- 6) 15 m od silosów na zboże i pasze,
- 7) 5 m od innych obiektów budowlanych niebędących budynkami.

§ 8. 1. Odległość silosów na zboże i pasze o pojemności do 100 ton powinna wynosić co najmniej:

- 1) 8 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi,
- 2) 8 m od innych budynków, z wyłączeniem budynków inwentarskich i gospodarczych,
- 3) 15 m od instalacji służących do otrzymywania biogazu rolniczego,
- 4) 15 m od składu węgla i koksu,
- 5) 4 m od granicy działki sąsiedniej.

2. Odległość silosów na zboże i pasze o pojemności większej niż 100 ton powinna wynosić co najmniej:

- 1) 10 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz od budynków inwentarskich, jednak nie mniej niż 15 m od otworów okiennych i drzwiowych w tych pomieszczeniach oraz budynkach,
- 2) 8 m od budynków innych niż określone w pkt 1,
- 3) 15 m od instalacji służących do otrzymywania biogazu rolniczego,
- 4) 15 m od składu węgla i koksu,
- 5) 4 m od granicy działki sąsiedniej.”;

6) po § 8 dodaje się § 8a w brzmieniu:

„§ 8a. 1. Odległość silosów na kiszonki powinna wynosić co najmniej:

- 1) 25 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, jednak nie mniej niż 30 m od otworów okiennych i drzwiowych w tych pomieszczeniach,
- 2) 50 m od budynków służących przetwórstwu artykułów rolno-spożywczych i magazynów środków spożywczych,
- 3) 8 m od budynków magazynowych pasz i ziarna,
- 4) 15 m od instalacji służących do otrzymywania biogazu rolniczego,
- 5) 15 m od składu węgla i koksu,
- 6) 5 m od granicy działki sąsiedniej.

2. Silosy na kiszonki powinny mieć dno i ściany nieprzepuszczalne.”;

7) § 9 otrzymuje brzmienie:

„§ 9. Odległości myjni urządzeń ochrony roślin powinny wynosić co najmniej:

- 1) 30 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, silosów na kiszonki, magazynów pasz i ziarna oraz obiektów budowlanych służących przetwórstwu artykułów rolno-spożywczych,
- 2) 5 m od granicy działki sąsiedniej.”;

8) po § 10 dodaje się § 10a w brzmieniu:

„§ 10a. Nie ogranicza się odległości, o których mowa w § 6 ust. 4 pkt 3 i ust. 5 pkt 4, § 8 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 pkt 5 oraz § 8a ust. 1 pkt 6, jeżeli działka sąsiednia jest własnością inwestora lub jest on jej użytkownikiem wieczystym.”;

9) uchyla się § 11;

10) § 12 otrzymuje brzmienie:

„§ 12. Budowle rolnicze uciążliwe dla otoczenia, w szczególności z uwagi na zapylenie, zapachy lub wydzielanie się substancji toksycznych, powinny być odizolowane od przyległych terenów pasem zieleni złożonym z roślinności średnio- i wysokopiennej.”;

11) w § 21:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W instalacjach służących do otrzymywania biogazu rolniczego powinny być stosowane niskociśnieniowe zbiorniki biogazu metalowe, żelbetowe lub z tworzyw elastycznych.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Odległość ogrodzenia od płaszcza zbiornika biogazu rolniczego powinna wynosić co najmniej 0,85 m.”;

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Podziemne zbiorniki biogazu rolniczego mogą być obciążone jedynie znajdującym się nad nimi gruntem.”;

12) w § 22 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Komory fermentacyjne i zbiorniki biogazu rolniczego powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób zabezpieczający przed.”;

13) w § 23 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Izolacja cieplna komór fermentacyjnych i przewodów biogazu rolniczego powinna być wykonana w sposób zapewniający nierozprzestrzenianie ognia.”;

14) w § 24 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komory fermentacyjne i zbiorniki biogazu rolniczego powinny być chronione od elektryczności statycznej.”;

15) w § 25 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Tworzywa elastyczne przeznaczone do budowy zbiorników biogazu rolniczego powinny charakteryzować się.”;

16) w § 26:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W pomieszczeniach, w których znajdują się zbiorniki biogazu rolniczego, należy zapewnić wentylację grawitacyjną.”;

b) w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W pomieszczeniach ze zbiornikami biogazu rolniczego otwory nawiewne i wywiewne powinny mieć powierzchnię przekroju dla zbiorników o pojemności.”;

17) § 28 otrzymuje brzmienie:

„§ 28. 1. Konstrukcja zamkniętych zbiorników na płynne odchody zwierzęce oraz zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej powinna zapewniać warunki ich użytkowania przez:

- 1) umożliwienie dojazdu oraz opróżnienia gromadzących się osadów,
- 2) wykonanie spadków w dnie w kierunku komory czerpalnej płynnych odchodów zwierzęcych oraz produktów pofermentacyjnych w postaci płynnej,
- 3) wykonanie spadków na zewnątrz dla odpływu wód opadowych.

2. Zamknięte zbiorniki na płynne odchody zwierzęce oraz zamknięte zbiorniki na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej zaopatrzone w przykrycie inne niż sztywne i odporne na uszkodzenia mechaniczne, a także otwarte zbiorniki na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej, o wysokości mniejszej niż 1,8 m, powinny być zabezpieczone ogrodzeniem o wysokości co najmniej 1,8 m.

3. Pomosty obsługowe i dojścia dla obsługi zamkniętych zbiorników na płynne odchody zwierzęce oraz zamkniętych zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej zaopatrzonych w przykrycie inne niż sztywne i odporne na uszkodzenia mechaniczne oraz otwartych zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej powinny być zabezpieczone barierkami ochronnymi o wysokości co najmniej 1,1 m z poprzeczką umieszczoną w połowie ich wysokości i na wysokości 0,15 m nad pomostem.

4. Izolacja wodoszczelna skarp i dna ziemnych zbiorników na płynne odchody zwierzęce oraz ziemnych zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej powinna być wykonana z trwałych materiałów izolacyjnych.”;

18) § 35 otrzymuje brzmienie:

„§ 35. Konstrukcja silosów na kiszonki powinna zapewniać ochronę przed oddziaływaniem soków powstałych w procesie kiszenia oraz przenikaniem tych soków do otaczającego środowiska przez wykonanie odpowiednich spadków i kanałików do odprowadzania soków do szczelnych studzienek.”;

19) w § 37 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żelbetowe elementy budowli rolniczych narażone na działanie korozji powinny być wykonane z betonu szczelnego klasy co najmniej C16/20, zbrojonego stalą węglową o niepodwyższonej wytrzymałości.”;

20) w § 39 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nośności ogniowej konstrukcji przez założony czas, przy czym dla konstrukcji nośnej zamkniętych zbiorników na płynne odchody zwierzęce, zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej, silosów na kiszonki oraz silosów na zboże i pasze wyniesionych ponad ziemię należy zapewnić klasę odporności ogniowej co najmniej R 30,”;

21) § 41 otrzymuje brzmienie:

„§ 41. Odległości stanowisk postojowych dla pojazdów samochodowych i samojezdnych maszyn rolniczych od instalacji służących do otrzymywania biogazu rolniczego powinny wynosić co najmniej 10 m.”;

22) w § 42:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W budowlach rolniczych, w których występują materiały mogące wytworzyć mieszaniny wybuchowe, i na terenach przyległych do tych budowli dokonuje się oceny zagrożenia wybuchem zgodnie z zasadami określonymi w przepisach przeciwpożarowych.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dopuszcza się przyjmowanie innych wymiarów stref zagrożenia wybuchem niż określone w załączniku, o którym mowa w ust. 2, w przypadku zastosowania rozwiązań technicznych uzasadniających ich przyjęcie zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów o ochronie przeciwpożarowej.”;

23) § 43 i 44 otrzymują brzmienie:

„§ 43. 1. Wokół instalacji służących do otrzymywania biogazu rolniczego ustala się strefy bezpieczeństwa, w zależności od łącznej pojemności komór fermentacyjnych i zbiorników biogazu rolniczego, mierzone od zewnętrznych krawędzi skrajnych budowli i urządzeń budowlanych wchodzących w skład instalacji. W przypadku instalacji o pojemności:

- 1) do 350 m³ – strefa bezpieczeństwa wynosi co najmniej 3 m,
- 2) ponad 350 m³ do 700 m³ – strefa bezpieczeństwa wynosi co najmniej 5 m,
- 3) ponad 700 m³ – strefa bezpieczeństwa wynosi co najmniej 8 m.

2. Strefa bezpieczeństwa powinna być oddzielona ogrodzeniem o wysokości co najmniej 1,5 m oraz oznakowana tablicami ostrzegawczymi: „Instalacja służąca do otrzymywania biogazu rolniczego. Zagrożenie wybuchem. Używanie ognia otwartego i palenie tytoniu zabronione.”.

§ 44. Budowle rolnicze, z wyłączeniem płyt do składowania obornika i silosów na kiszonki, powinny być chronione przed wyładowaniami atmosferycznymi zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony odgromowej.”;

24) załącznik do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Do postępowań wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 3. Do budowli rolniczych, w stosunku do których przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia:

- 1) została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę lub
- 2) zostało dokonane zgłoszenie budowy lub wykonania robót budowlanych w przypadku, gdy nie jest wymagane uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *wz. K. Plocke*

**WYMIARY STREF ZAGROŻENIA WYBUCEM DLA BUDOWLI ROLNICZYCH I URZĄDZEŃ BUDOWLANYCH
Z NIMI ZWIĄZANYCH****1. Instalacje służące do otrzymywania biogazu rolniczego:**

- 1) komory fermentacyjne – strefa 0 w całej komorze nad osadem gnilnym, w komorach przelewowych i syfonach,
- 2) wokół niezapewniających gazoszczelności włazów do komór – strefa 1 – 3 m,
- 3) wokół połączeń kołnierzowych gwintowanych i ściskanych rurociągów gazowych, dławic i gniazd zaworów przy ciśnieniach ponad 2 bary – strefa 2 – 0,5 m,
- 4) aparatura kontrolno-pomiarowa, filtry w pomieszczeniach – strefa 2 – całe pomieszczenia,
- 5) filtry w pomieszczeniach wyposażonych w eksplozymetry i wentylację mechaniczną awaryjną – nie wyznacza się,
- 6) wokół zaworów bezpieczeństwa – strefa 1 – 5 m,
- 7) wokół przewodów odpowietrzających i wydmuchowych – strefa 1 o promieniu 5 m, przy czym 1 m w dół, 10 m w górę,
- 8) pomieszczenia sprężarek biogazu rolniczego – strefa 1 w całym pomieszczeniu,
- 9) pomieszczenia sprężarek biogazu rolniczego wyposażone w eksplozymetry i wentylację mechaniczną awaryjną – strefa 1 – 0,5 m wokół możliwych źródeł wydzielania.

2. Suszarnie, wytwórnie pasz, silosy zbóż i pasz, punkty przyjęciowe zbóż:

- 1) silosy i urządzenia technologiczne, w tym obudowane urządzenia transportowe – strefa 20 wewnątrz urządzeń i zbiorników zamkniętych,
- 2) urządzenia rozładownicze i pakujące – strefa 21 w promieniu 3 m od miejsca pakowania worków lub zasypu zbiorników, przyczep ciągnikowych i samochodów ciężarowych,
- 3) kosze zasypowe sypkich palnych produktów rolnych – strefa 21 w objętości kosza i dodatkowo 3 m w każdym nieograniczonym szczelnymi przegrodami kierunku.